

CRM tachtig jaar zingend zeggend

>

Een nieuwe lente... en een nieuw geluid

Dat is het gevoel dat je bekruipt als je het over het CRM hebt. Er wordt weer aan vernieuwing van het repertoire gewerkt. Maar nieuw wil niet zeggen, nog nooit gezongen. Nieuw houdt in dat er stukken op het repertoire komen die langere tijd niet op het repertoire hebben gestaan. De koorleden blijken er gelukkig mee.

Benefiet in Berkel-Rodenrijs

Uitgerekend op de zaterdagavond waarop de NCRV-tv erin slaagde ruim 20.000 nieuwe donateurs te werven voor het Koningin Wilhelminafonds, het fonds dat zich bezighoudt met de kankerbestrijding, werkte CRM mee aan een benefietconcert ten behoeve van hetzelfde doel. Namelijk gelden bijeen brengen voor *Roparun* voor

mensen die lijden aan kanker in Nederland.

Zo'n 500 mensen waren naar

de R.K. kerk Parochie O.L.V.

Geboorte te Berkel-Rodenrijs gekomen om dit concert bij te wonen. Meewerkten twee pianisten: Frans van der Weide en Beppie Latooij. Verder de tenor Gerrie Kreukniet en bariton *Jan Mulder*.

Voorjaarsreis in Lutherse Kerk

De CRM-voorjaarsreis met medewerking van de volumineuze steun van de sopraan Waldin Roes, het orgelspel van Aarnoud de Groen en Aad van der Hoeven als vleugelspeler, leek aanvankelijk bescheiden. Liederen van grote godshuizen, opera- en operettepaleizen wisselden elkaar in hoog tempo af.

Lenteconcert CRM 19 mei, Lutherse Kerk

De reis leek een betrekkelijk simpel en al gelopen traject, maar de aanwezigheid van genoemde drie logenstrafte die gedachte. Hoewel de zaal niet geheel was gevuld, had de opening met de eerste CRM-klanken *Glory to the King of Kings* en *Exalt the Lord* niets vrijblijvends, wellicht door de voor deze avond zo romantische en lichtvoetige programmering. Vervolgens ging het met *Waldin Roes* de diepte in met *Bless this house* en *Rinaldo's Lascia chio pianga*.

CRM paarde de aaibaarheid van *Litanei* aan een virtuoos uitgevoerd *In Epiphania Domini*.

Aarnoud de Groen wist met simpel herhaalde pizzicata zijn improvisatie over het voetlicht te brengen, waarbij soms fluweelzacht toucher in orgelklank en donder elkaar afwisselden.

Wat het spel van koor en sopraan zo innemend maakte was de combinatie van sublieme zang met een volstrekt gebrek aan egotripperij van CRM in het *Panis Angelicus*, gevolgd door het *Agnus Dei*. CRM stelde zich volledig in dienst van de muziek en liet horen dat terughoudendheid en manhaftigheid met elkaar zijn te verenigen. In het *Sanctus* van Gounod werd dat nog duidelijker.

Na de pauze werd de draad weer opgepakt door koor en sopraan met *One hand, one heart* uit de *Westside Story*,

gevolgd door het bekende *O babbino caro*. Met deze inzet van Puccini vervolgde het koor met Verdi's *O signore, dal tetto natio*, gevolgd door sopraan en koor in *Madre Pietosa* en *La Vergine degli Angeli* uit *La Forza del destino*.

In zijn tweede orgel improvisatie hoestte het orgel met bijtende akkoorden en blaffende voorstellen, om op het laatst de improvisatie in oneindige melodielijnen een Groeniamse verfijning mee te geven.

Tot slot deed CRM nog een gouden greep met het a capella gezongen Moravisch-Slowaakse lied *Dobru noc*. Het met sluwe hand bewerkte *Viljalied* uit de operette *Die lustige Witwe* van Franz Léhar was nog een mooi miniatuurtje. Voor het publiek kwam het koor nog terug met wat strooigoed in *Schön ist die Jugendzeit* en *Tanzen möcht ich* uit *Die Czárdásfürstin*.

Na dankwoord en bloemen kreeg het publiek nog een meeklapper als een tot ziens en de volgende keer: *Adieu, mein kleiner Gardeoffizier* van Robert Stolz.

Noten kraken

In CRM Nieuws wordt regelmatig een koorlid voorgesteld. Ook in het juninummer. Tom Klok kraakt

op verzoek van de redactie daarin enkele noten, wat een schriftelijke reactie tot gevolg had.

Installatie nieuwe leden

In juni werden maar liefst negen nieuwe leden geïnstalleerd. Deze leden hebben zich allemaal in CRM Nieuws voorgesteld. Ook in het laatste nummer stelden zich weer enkele leden voor. Het aantal leden aan het eind van 2006 ligt rond de 150. Ondanks de toename, een grote afname.

Kerstconcert in De Doelen

We hadden er lang naar uitgekeken: het kerstconcert in De Doelen te Rotterdam, samen met The Credo Singers en het Promenade Orkest. Een goed idee van het bestuur om met z'n allen met de bus te gaan. Alleen op die manier kun je iedereen op tijd bij de generale hebben.

En dan komt Aad bij het kerstconcert binnen, een misstapje en de concertmeester zit zonder muziek en zonder licht.

Zeker moet organist Jan Mulder worden geroemd, die met een gehandicapt orgel daaruit toch een magistraal geluid kon laten horen.

Samenwerking met de Credo Singers en het Promenade Orkest is zeer in de smaak gevallen. Aad van der Hoeven ontving na afloop de bloemen uit handen van zijn kleindochter Eline.

Uitverkocht Kerstconcert

door Piet Smit

Elk jaar weer geeft CRM minimaal één kerstconcert voor 'eigen' publiek in de Grote Kerk te Den Haag. Zo ook op zaterdag 23 december voor een vrijwel uitverkocht huis. Een impressie vanaf, letterlijk, de zijkant.

Normaal gesproken zou ik 's middags de repetitie hebben meegemaakt, maar liefelijk ongemak deed mij niet voldoen aan de drie-op-vijf-regel, zodat deel uitmaken van de uitvoerenden geen reële optie was. Eigenlijk vond ik dat niet eens zo bezwaarlijk; nu zou ik een goede mixture van de partijen kunnen horen en niet hoofdzakelijk mijn eigen baspartij. Ook verheugde ik mij op al dat andere dat pas zichtbaar wordt, gezeten vóór het koor in plaats van onderdeel ervan uit te maken.

Zo'n twintig minuten voor aanvang van het concert komen mijn vrouw en ik de kerk binnen. De begroeting door de ontvangende, programma's uitdelende zangers is allerhartelijkst. Het middenschip is, behoudens nog enkele gereserveerde plaatsen, al helemaal bezet, maar op de flanken is er nog ruimte genoeg. We schuiven aan en groeten hen naast wie we neerstrijken en ook bekenden die ons van verre hebben opgemerkt. Geanimeerd geroezemoes klinkt door de kerk, onze 'bijzitters' uit Hoogvliet stellen vragen over koor, specifieke leden en het programma van

deze avond. Kerstzang, Verleih' uns Frieden, Jesu Dulcis Memoria, Gloria (Vivaldi) en het Hallelujah (Händel) noem ik als mijn favoriete nummers en daarom is het hun extra attentie waard.

Het publiek wordt stil, CRM en het aan dit concert meewerkende Vivace hebben hun plaatsen ingenomen, de dirigent staat op de bok, het orgel zet in en de heldere tonen en klanken van de zo bekende Engelse carol Once in Royal David's city vulden de hoge ruimte van de St. Jacobskerk.

Aad Vellekoop, onze tijdelijk minder mobiele voorzitter vervangend, heet daarna allen hartelijk welkom in de geest van ons christelijk koor, gevolgd door enkele mededelingen.

Het schrappen van Verleih uns Frieden en Hallelujah stelt mij en de Hoogvlieters wel teleur, maar die tegenvaller wordt alras vergeten naarmate het concert vordert. Een greep uit het programma. Het vocaal Jongerenensemble Vivace soleert ingetogen en kundig. Aarnoud de Groen tovert een wondermooie medley van bekende kerstliederen uit de orgelpijpen en het ter afsluiting van

afsluiting van het eerste deel gezamenlijk gezongen. Komt laten wij eren brengt enthousiast de handen op elkaar. Het laat zich raden dat de pauze te kort is voor koffie drinken, handen schudden, belangstelling tonen, vragen beantwoorden, oude bekenden weerzien en zo meer.

Het tweede deel begint eigenlijk met het oproep-signaal van het orgel, de ganzenmars naar het opstellen op het podium en het daarna toch enigszins gespannen wachten op wat komen gaat. Opnieuw wordt ons gehoor verwend met afwisselend samenzang, gescheiden en gezamenlijke uitvoeringen door CRM en Vivace en een nu verrassender, hoewel al eens eerder uitgevoerde, orgelsolo van Aarnoud.

Nadat het eindapplaus is verstomd en als blijk van waardering aan Aad van der Hoeven, dirigente Margaret de Swart en Aarnoud de Groen complimenten, bedankjes en bloemen zijn uitgedeeld, allen gezegende kerstdagen en een voor spoedig Nieuwjaar zijn toegewenst, besluiten alle aanwezigen het feestelijke kerstconcert van CRM met het traditionele Ere zij God.

Wij, mijn vrouw en ik, maar zeker ook zoals bleek uit hun reacties, de mensen om ons heen, hebben genoten van het op deze avond gebodene. We zien uit naar volgend jaar.

2007

CRM tachtig jaar zingend zeggend

Radio-opname in Wateringen

Op woensdag 7 februari was het CRM uitgenodigd medewerking te verlenen aan een radio-opname van de EO, waarvan de naam luidde: Laat ons de rustdag wijden. Een en ander vond plaats in de *Hervormde Kerk te Wateringen*, zodat de vele Westlanders van CRM een thuiswedstrijd speelden.

Texel en meer

Op 24 en 25 maart maakten we weer een koorreis(je). Dit keer togen we naar Texel, waar we een concert gaven en een medewerking verleenden aan een kerkdienst, beide in Den Burg. Lees alles in 'CRM in het (buit)land'.

Nieuwe koorfoto

Op 7 maart werd de nieuwe statiefoto van het CRM gemaakt. Er was nog heel wat over te doen, want eind 2006 waren er niet genoeg leden aanwezig om deze foto te laten naken. CRM Nieuws moest daardoor in februari uitkomen met een 'noodomslag'.

Nieuw omslag CRM Nieuws

Het noodomslag in kleurenkopie kon in nummer twee gelukkig worden aangepast met de onlangs gemaakte foto van het 'hele' koor.

Over dit omslag waren gelukkig de meningen van de koorleden niet verdeeld. Zij zullen het ermee moeten doen. Voor drie jaar vooruitgedrukt.

Kruispunt Voorschoten

Op zondagmorgen 25 februari was de PKN kerk het Kruispunt in Voorschoten stampvol. Het grote genieten van CRM begon eigenlijk al in de Bergkerk de woensdag daarvoor. Kees Schrijver repeteerde die avond voor de pauze met ons koor voor de komende zondag. Volgens het verslag van Dick Cozijnsen 'schilderde' hij ons naar de eindnoot.

Kijk op de CRM-site

Voor de grote vakantie verzocht de eindredacteur in zijn redactioneel stuk in CRM Nieuws nog om toch vooral de CRM-site te bezoeken, waar de tot toen (1987) tachtig jaar herbeschreven CRM-nieuwsfeiten waren gepubliceerd.

A capella stukken verbreden

De voorzitter laat in hetzelfde boekje weten dat CRM de a capella stukken gaat uitbreiden, 'omdat wij daar zo goed in zijn'.

Nieuwe Kerk Maasland

In het kader van 80 jaar CRM werd er op 20 april in Maasland in de Nieuwe Kerk een concert gegeven. Helaas heel veel lege banken die vrijdag. Een teleurstelling voor de organisatie, dat maar een kwart van de 800 plaatsen bezet was. Maar CRM liet deze teleurstelling niet merken en zong 15 nummers, vele in samenzang met

Lustrumconcert in Zoetermeer

door Jan van Dop

De koorklanken van het Maaslandconcert waren nog niet uitgedalmd of we zongen er al weer op los in Zoetermeer. Dit keer een echt jubileumconcert in het teken van het tachtigjarige bestaan van CRM.

Vrijdag 11 mei was een druilerige dag met buien en veel wind. De CRM-mannen trokken zich daar niets van aan en togen naar de Nicolaaskerk in Zoetermeer. In de Dorpsstraat ontwaarden ze zowaar het zonnetje: een opkikker. Een grote opkomst van CRM-leden, alleen bij de 1^e tenoren hadden er wat meer mogen staan. De ruimte op de koortribune bleek vervolgens te krap.

Het was echt 'beklimmen', want betreden van de tribune verliep overduidelijk en zichtbaar moeizaam. Op het teken dat CRM kon gaan zitten, bleek dat nog duidelijker. Er moest geschud en gedraaid worden om de zittingen van de stoelen te bereiken en tijdens het zingen was het moeilijk een positie voor de zangmappen te vinden. Het was prettig te

weten dat er een bedrijfsbeveiligers in de zaal zat die alles goed in de gaten hield. CRM startte direct met Ecce, quomodo moritur, gevolgd door een welkomstwoord door voorzitter Berend Elzen.

Daarna barstte het tumult los met Gloria uit de Messe Breve, Sanctus uit Messe Solemnelle en Panis Angelicus. Rust daalde weer neer en CRM zong Dobrú noc. Vervolgens vulde de kerk zich met de klanken van Lascia chío pianga, O, signore, dal tetto natio en Pieta de figli, gevolgd door een orgelsolo.

Hoewel het nu eigenlijk tijd was voor een pauze, gingen CRM en solisten (Margaret Roest en Jan Mulder) gewoon door met de Aria uit Macbeth door de bariton en CRM in Epiphania Domini.

Nu begonnen de mannen het toch wel warm te krijgen, maar ze waren niet te stuiten. Hoofd omhoog diep ademhalen en zingen weer: Die Allmacht, la Virgine degli Angeli, Madre Pietoso, Finale uit Les Martyrs, Dank sei Dir, Herr. Die zwölf Räuber, Viljalied en Tanzen möcht ich. Koorlid Jan Pronk stapte uit het koor, pakte zijn trom en begeleidde koor en solisten bij het zingen van Adieu, mein kleiner Gardeoffizier.

Het concert duurde bijna zeven kwartier. Zeven kwartier zingen zonder pauze op krappe stoelen in een warm en benauwd koor. Aad van der Hoeven stond pal voor zijn koor en dat was maar goed ook. Het concert was fantastisch. Het koor leverde twee prestaties: een goede concertpresentatie en een presentatie ten opzichte van uithoudingsvermogen en volharderen.

Waldin Roes. Waldin zong ook enkele solonummers en Aarnoud de Groen improviseerde op zijn orgel Psalm 118 en het Vader Jacob.

Nog meer concerten

CRM zong in juni voor het eerst in Verpleeghuis De Eshoeve in het kader van Koren zingen voor ouderen. Het was er een gezellige

boel en Aad van der Hoeven hield er een leuk contact met een oude heer aan over.

Verder werkten we mee aan de Zondagavondzang in Maasland in de Immanuëlkekrk. Het was een mooie dienst met veel zang. Wel jammer dat veertien eerste tenoren het moesten opnemen tegen de rest van het koor. CRM zong die avond voor ruim duizend mensen.

CRM zingend zeggend in Naaldwijk

'CRM komt naar u toe'

Dit jaar viert CRM zijn tachtigste verjaardag en dat laten zie niet ongemerkt voorbij gaan. Werd in het verleden één groots opgezet concert bij een jubileum gegeven, nu koos CRM ervoor om naar z'n fans toe te gaan. Dat betekende dat op 11 mei naar de Nicolaas-kerk in Zoetermeer en op woensdag 26 september naar de Adrianuskerk in Naaldwijk koers werd gezet om aldaar een lustrumconcert te geven. Aan deze concerten werkten mee Margaret Roest, sopraan, Jan Mulder, bariton en Rob van Dijk aan de vleugel en Aarnoud de Groen aan het orgel. De programmering van beide concerten was nagenoeg gelijk en vertegenwoordigden diverse muziekgenres, van klassiek tot kerkmuziek, van opera tot volksmuziek. Omdat hierover al een verslag vanuit Zoetermeer is gegeven, zullen we daarmee volstaan. Wel moet worden gezegd, dat het koor veel ruimer stond dankzij de podiumbouwers van het Westlands Mannenkoor. Waarvoor onze dank!

Joriskerk Amersfoort

Op zaterdagmiddag 6 oktober vertrokken al vroeg twee bussen naar Amersfoort waar ze om 18.00 uur werden verwacht voor de generale repetitie van CRM, van het Najaarsconcert van Jubilate Deo uit Woudenberg. De kerk was tijdens het concert totaal uitverkocht. Dat lijkt onbegrijpelijk omdat deze kerk niet geschikt is voor zulke kunstuitvoeringen waar veel publiek op af komt. Op het merendeel van de plaatsen had men geen zicht op eng koor, nog op de solisten. Dit probleem werd opgelost door in de kerkzaal een zestal projectieschermen te plaatsen, waarop het publiek door middel van rechtstreekse opname en uitzending op het doek toch het gebeuren voor-

in de kerk redelijk kon volgen. De beelden waren helaas niet altijd van 'professionele' aard. Verder werkten naast het CRM, de mezzosopraan Maria den Hertog mee. Kees Alers had zijn 'gouden' dwarsfluit bij zich en André van Vliet begeleidde virtuoos op de vleugel. Achter het orgel zat Harm Hoeve. CRM heeft in Amersfoort een goede indruk achtergelaten. De opstelling was daar ook naar: een amfitheateropstelling van een halve cirkel. Het

paste geweldig. De algehele leiding van deze avond had Marco den Toom, werkelijk een zeer bezielend jonge dirigent. >

Feest voor en met Aad van der Hoeven

Onze dirigent, Aad van der Hoeven, werd op zaterdag 13 oktober jl, gefêteerd op een geweldig programma ter gelegenheid van zijn 25 jaar als organist verbonden aan zijn Hillegondakerk in Rotterdam - Hillegersberg. En een feest was het!

Door Aad Vellekoop

Zijn wijkkerkenraad had kosten noch moeite gespaard om de jubilaris in het zonnetje te zetten, laten we maar gerust zeggen: Zón.

Vanaf half twee druppelden de eerste genodigden de Hillegondakerk binnen en om 14.00 uur werd de jubilaris welkom geheten door de wijkpredikant, ds. Dick van de Linde. Aarnoud de Groen mocht Aad het eerste muzikale boekje overhandigen in de vorm van de *Fuga in g Moll* (BWV 542) van J.S. Bach. Een waar meesterstuk, vooral door Aarnouds uitvoering. Waldin Roes liet zich vervolgens begeleiden door niemand minder dan Daniël Wayenberg in *Qui la voce sua*

soave uit *I Puritani* van Bellini. Een prachtig samenspel van twee mensen die hun vak verstaan.

Aad van Endhoven, sprak als begaafd redenaar een anekdotische lofrede uit en stak de loftrompet in de vorm van een zelfgemaakt en deels zelf gezongen lied waarbij de goegemeente staande mocht meezingen.

Vervolgens zong Waldin *Glitter and be gay* uit *Candide* van Bernstein, begeleid door Bert Nicodem. Een geweldige uitvoering waarbij weer eens duidelijk werd dat onze Waldin een geweldig en zuiver stembereik heeft waarbij ik ervan stond te kijken dat het glaswerk van de catering heel bleef en het dak van de kerk intact.

Natuurlijk leverde de vermaarde Daniël Wayenberg ook enkele prachtige pianowerken af. Hij was tenslotte niet voor niets speciaal uit Frankrijk gekomen. Twee ballades van Chopin en drie preludes van Rachmaninov. Een lust voor het oor en eveneens een lust voor het oog om een wereldpianist bezig te zien. Schitterend! Ter afwisseling van Chopin en Rachmaninov gaf Arie Eikelboom een beknopt maar

zeer interessante uiteenzetting over Bach als componist van kerkmuziek. Een boeiende lezing met, in ieder geval voor mij, verrassende informatie.

Na een korte pauze mochten we, met als voorganger ds. Ton van Soest, een *Vesper* vieren met daarin de medewerking van een *Aad Hoc koor* onder leiding van Sander van Marion.

Inmiddels hadden we er ruim twee-en-een-half uur opzitten, dus begrijpelijk dat we ook enige behoefte kregen aan wat anders dan geestrijk voedsel. Daar was ruim in voorzien. Onder het genot van een drankje en een hapje kregen we gelegenheid om de jubilaris en zijn vrouw Nel de hand te drukken.

Al met al kunnen we spreken van een zeer geslaagde en sfeervolle middag waarbij de man waar het deze keer allemaal om draaide, de zeer talentvolle toonkunstenaar en dirigent Aad van der Hoeven, op een zeer bijzondere en welverdiende manier onder onze aandacht werd gebracht.

We hopen voor en met hem op nog vele, muzikale jaren, voor zowel de Hillegondakerk als voor CRM.